

برای تماشای آثار به دست آمده از تپه‌های باستانی استان کردستان که صنعتگران ایرانی دو تا سه هزار سال پیش آن‌ها را ساخته‌اند، لازم نیست سر به کوه، بیابان و جاده گذاشت. کافی است در مرکز شهر سنندج سری به «عمارت سالار سعید» زد. در تالارها و اتاق‌های آن قدم برداشت و پشت ویتترین‌ها مکث کرد. نزدیک به نیم قرن است که مردم شهر سنندج این خانه را به نام «موزه سنندج» می‌شناسند و یادگارها و میراث نیاکانشان را در میان اتاق‌های آن جست‌وجو می‌کنند. آثار موزه باستان‌شناسی سنندج در تالارهای زیبا، اتاق‌های نورگیر و حوض خانۀ جمع‌وجور عمارت چیده شده‌اند. حتی بخشی از اسباب و وسایل تاریخی را می‌توان در حیاط با صفای خانه که حوض و فواره‌ای در میان دارد، تماشا کرد. این موزه نه تنها وسایلی برای تماشای آثار عمارتی دیدنی و تحسین برانگیز دارد.

عمارت تماشایی

بازدید از موزه باستان‌شناسی شهر سنندج

آثار زیویه

از جمله گران‌بهارترین اشیای موزه تزئینات طلایی آن هستند که زنان زیویه بر دست و گردن می‌بستند. این ارزش و بها تنها به خاطر جنس آن‌ها نیست، بلکه به خاطر ظرافت و استادی صنعتگران زیویه در ساخت آن‌ها و نیز قدمت آن‌هاست. زیویه محوطه‌ای باستانی در نزدیکی شهر سقز در استان کردستان است که سابقه سکونت در آن به ۳۵۰۰ سال پیش بازمی‌گردد. مهم‌ترین بخش این محوطه قلعه‌ای است که زمانی مقر حکومت به حساب می‌آمده است و بسیاری از اشیای تاریخی زیویه در آنجا یافت شده‌اند.

فاطمه یزدی

موزه‌ای در بیرونی

موزه سنندج در بیرونی عمارت سالار سعید بر پا شده است. بیرونی بخشی از خانه‌های ایرانی بود که مهمان به آنجا راه داشت و معمولاً باشکوه‌تر از بخش اندرونی که مخصوص اهل خانه بود، ساخته می‌شد. تماشای موزه سنندج را می‌توان از همین‌جا، یعنی حیاط بیرونی عمارت، شروع کرد. بخشی از موزه از جمله خمره‌های سفالی، سنگ گورها و کتیبه‌های سنگی زیبا و پرنقش و نگار دوران اسلامی در گوشه و کنار همین حیاط به نمایش گذاشته شده است. عمارت سالار سعید ۱۵۰ سال پیش به سفارش قاضی بزرگ کردستان ساخته شده است.

راز خانوادگی

طبقه دوم موزه سنندج مخصوص اشیای دوران اسلامی است. اشیای این طبقه مانند این بشقاب که به خط زیبای کوفی تزئین شده‌اند، از مناطق دوری مانند ری، نیشابور و کاشان آمده‌اند. این سفال‌ها نقش‌هایی زیبا و لعاب‌هایی مرغوب داشتند. معمولاً کارگران کارگاه‌های تولید سفال از اعضای یک خانواده بودند تا فن‌های ساخت سفال و لعاب‌های درخشانی که روی آن‌ها می‌آمدند و آن‌ها را به شیئی ارزشمند تبدیل می‌کردند، مانند یک راز در آن کارگاه و خانواده بماند.

سنگ تراشان وسواسی

سنگ قبرها و کتیبه‌های سنگی از جمله دیدنی‌ترین اشیای موزه هستند که آن‌ها را باید در حیاط عمارت و در هوای آزاد دید. سنگ تراشان چنان در ساخت این سنگ قبرها و کتیبه‌ها وسواس و دقت داشتند که هر یک از آن‌ها به یک اثر هنری تمام‌عیار تبدیل شده است. آن‌ها در هنگام کار باید مراقب قلم و چکششان می‌بودند، چرا که یک ضربه اشتباه ممکن بود بخشی از نقش را از بین ببرد و سنگ غیرقابل استفاده شود. نکته دیگر این سنگ قبرها و کتیبه‌ها خط خوش و نقش‌های زیبایی هستند که در طراحی آن‌ها به کار رفته‌اند.

وسیله دفاع

این شمشیرها و خنجرهای مفرغی که در زمان ساختشان سلاح‌هایی با کارایی و اثربخشی بالا بودند، از آن جنگجویان مناطق غربی ایران هستند. مردمان ساکن غرب رشته‌کوه زاگرس مردمانی دلیر و جنگ‌جو بودند. غرب ایران به خاطر همسایگی با حکومت‌های جنگ‌جو و مهاجم همیشه در معرض خطر و محل جنگ و نزاع بود. سرسبزی و آبادانی این منطقه باعث وسوسه مهاجمان به لشکر کشی می‌شد. بنابراین ساکنان این نواحی برای دفاع از خود و سرزمینشان همیشه باید یکی از این شمشیرها در برشان می‌بود.

